

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. III. De interdicto quorum bonorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

cam, interdictum dabo; ita Zoësius in 4. Instit. tit. 15. in addit. n. 2. hæc jure antiquo; nam hodie rectâ viâ, & extra ordinem proponi solet actio, & causa interdicti; hinc moribus multorum locorum hodie non apparet differentia aliqua quoad procedendi modum, nisi sola nominis; ut alia sint judicia *possessoria*, quæ ex interdictis originem habent; alia *petitoria*, quibus de Dominio, vel proprietatibus disceptatur.

1083. Not. 3. ex Zoëf. tit. in addit. n. 5. locò interdictorum hodie esse *mandata judicialia*, quæ ad postulationem partium emanare solent à Camera Imp. supremisque Conciliis, quibus aut jubetur aliquid fieri, aut fieri prohibetur, factâ scilicet inhibitione alicui, ne turbet alterum in possessione. Quòd si quid juris existimet sibi competere, sentiatque, se tali mandato gravatum, tunc compareat in judicio; Oldendorp. class. 2. act. 4. & act. 6. in affinis. remed. ita rectè hæc dicemus prohibitoria interdicta comprehendere sub mandatis inhibitorialibus; restitutoria, & exhibitoria sub mandatis compulsorialibus; his præmissis:

§. II.

De interdicto possessionis adipiscende.

1084. Hoc interdictum tendit ad possessionem *de novo* acquirendam, ut ei tantum sit utile, qui possessionem, quam nunquam habuit, adipisci desiderat; non etiam, qui eam nactus, amisit; ita Zoësius cit. §. sequens divisio n. 6. Hoc interdictum subdividitur in alia tria interdicta; ex quibus primum vocatur *quorum bonorum*, cujus actio competit hæredi, qui necdum bona hæreditatis possedit, ut possessionem acquirat contra illos, qui temerè hæreditatem defuncti occuparunt; nam, si nemo occupasset, posset propriâ auctoritate possidere, quamvis deceat officium Judicis adhiberi: alterum, quod *legatariorum* competens hæredi contra legatarium, qui rem sibi legatam propriâ auctoritate occupavit; æquissimum enim Prætori visum est, neminem sibi ipsi jus

dicere, sed ab hærede petere legatum; itaque hac actione petit hæres, ut legatarium restituat possessionem in hunc finem, ut hæres possit detrahere Falcidiam: tertium dicitur *Salvianum*, quo succurritur domino fundi contra colonum, & conductorem ad acquirendam possessionem earum rerum, quæ in fundum locatum colonus intulerat, & eo ipso tacitè obligata erant Dominio pro pensione fundi.

§. III.

De interdicto quorum bonorum.

1085. **S**upponendum, aliquos succedere defunctis jure, & hi dicuntur *hæredes*; alios jure Prætorio, & hi dicuntur *possessores*, de quibus est tit. 10. l. 3. Instit. Quia verò contingit aliquando, quod bona hæreditatis alius possideat, v. g. pro hærede, hoc est, qui bona fide putat se hæredem esse, cum non sit; aut pro possessore, id est, qui nullo jure possidet hæreditatem, vel ejus partem, sciens ad se non pertinere; quo fit, ut hæres impediatur à possessione hæreditatis adipiscenda; & si olim *via actionis* procedendum foret, hæres longo tempore possessionem hæreditatis sibi debite non obtineret: ideo Prætor hoc interdictum *possessorium quorum bonorum* introduxit ad possessionem obtinendam, cum longè sit utilius, hæredem possidere, & Adversarium ad onera probationis compellere; quàm alio possidente, petere.

1086. Unde legis Consilium est, ut, habens utrumque remedium (*possessorium* scilicet, & *petitorium*) primo loco intenteat *possessorium*. 1. quia si in hoc obtinet, fit Reus in petitorio; & relevatur ab onere probandi in petitorio, quod est magnum commodum, cum Dominii probatio sit difficillima; 2. quia esto succumbat in petitorio, salvum ei manet petitorium; sic Schneidewin. ad tit. 15. l. 4. Instit. his præmissis: De hoc remedio in ff. h. t. sic Prætor loquitur: *Quorum bonorum ex edicto meo illi possessio data est, quod de his bonis pro hærede, aut pro possessore possides, possideresve, si nihil usucaptum esset (quod quidem dolo malo fecisti) uti des-*

definere possidere, id illi restituas. Quia verò circa hoc plura dubia nascuntur: sit.

DUBIUM I

Cui concedatur remedium quorum bonorum?

1087.

Resp. 1. hoc remedium concedi primo illi, qui *bonorum possessor* dicitur, de quo n. 955. nam inter bonorum possessorem, & hæredem est differentia, quòd bonorum possessor *de jure pratorio*, hæres *de jure civili* succedat. Imò est discrimen inter *bonorum possessorem*; & *possessorem bonorum* (sola enim transpositio verborum significationem variare potest) quia bonorum possessor est ille, cui ad exemplum hæredis bona defuncti jure pratorio decernuntur: at possessor bonorum est, qui rem aliquam possidet; ut diximus n. 955.

1088.

Resp. 2. idem concedi juris hæredi sive ex testamento, sive ab intestato, sic ut etiam bonorum possessores (quos scilicet Prætor ad bonorum hæreditariorum possessionem vocabat) & non tantum jure vocati, qui simpliciter hæredes sunt, eo nomine veniant; nam hodie plerique illi de jure Novellarum *legitimi hæredes* de jure pratorio habentur; ut notat Haunoldus tom. 1. rr. 3. n. 322. ratio autem datæ responsionis sumitur ex L. 1. C. h. i. ibi: *interdicto quorum bonorum non aliter possessor constitui poteris; quam si te defuncti filium esse, & ad hæreditatem, vel bonorum possessionem, admissum, probaveris.*

1089.

Dices: leges, quæ interdictum *quorum bonorum* concedunt, communiter loquuntur de hærede *ab intestato*; ergo non rectè dicitur idem competere hæredi *testamentario*. Confirmatur: hæredi testamentario sufficienter provisum est per remedium, quod illi conceditur in L. fin. C. de edicto D. Hadriani tollendo; ergo non est, quòd juris dispositio, concedens interdictum *quorum bonorum* hæredi *ab intestato*, extendatur ad *testamentarium*. Resp. esse valdè frequens, in Rescriptis sermonem accommodari casui proposito;

quò non sequitur intentionem rescribentis restringi; quando aliundè constat: hæredi autem etiam *testamentario* in casu, quo à capienda hæreditatis possessione impeditur, non minus voluisse providere Prætozem, quàm ei, qui jure vocatur, suadet ex eo, quòd finis Prætoris fuerit succurrere quærentibus hæreditatem justo titulo, *ne viâ actionis* diu nimium ab ea obtinenda detineantur; & *viâ hujus interdicti* utilius procedant, quàm jure testamenti, de quo edictum agit; cum sæpius non tam amore veritatis, quàm protelandæ litis, vitia in testamentis exhibitis quærantur. Confirmari potest ex L. 13. C. de hæred. instit. statim citanda.

Resp. 3. hoc interdictum *quorum bonorum* concedi non tantum hæredi ex affe, sed etiam in quòta, v. g. in triente, instituto; contrarium videri posset dicere Castropalaus tom. 7. D. unic. de Just. in genere, p. 24. §. 4. num. 3. dicens, præter hæredem universalem, nulli alteri competere remedium possessionis *adipiscenda*, ex L. 1. ff. quorum bonorum; sed contrarius non est. Nam talis succedit titulo universali, & rectè dicitur hæres universalis, gaudens usu omnium actionum hæreditatis, ex L. 13. C. de hæred. instit. ibi: *eos tantummodo omnibus hæreditariis actionibus uti, vel conveniri, decernimus, qui ex certa parte, vel sine parte scripti fuerint.* Præsertim; cum L. fin. C. de edict. D. Hadr. toll. id expressè concedatur hæredi scripto *ex affe, vel ex parte instituto*.

Præter dicta not. 1. hæredem; postquam hæreditatem adivit; vi hujus remedii, possessionem ab alio, absquè titulo, occupatam consequi; ratio hujus est, quia in hæredem aditâ hæreditate ratione, & titulo, transit *Dominium* absque traditione; non tamen *possessio*, ut supra dictum est, L. cum hæredes, de acquirend. possess. igitur pro acquirenda hæreditatis possessione, & rejiciendo possessore iniquo, uti poterit remedio *quorum bonorum*, ex L. 1. ff. C. quorum bonorum; & §. Sequens. Veri. *adipiscenda. Instit. de interd. dict.*

Not. 2. cum, ut huic interdicto sit locus, semper adesse debeat Actor, & Reus, §. *summa autem, Instit. de interd. dict.* adeòquè aliquis contradicitor, seu oppo-

mens se hæredi, interdicto quorum bonorum non esse locum, quando bona hæreditatis, quorum possessionem quarit hæres, à nemine detinentur, sed vacant; sic enim nullum habet obicem, quo minus autoritate propria illorum possessionem adeat.

1093. Not. 3. hæredem, agentem ex interdicto quorum bonorum, teneri ad probandum, ea bona, quorum possessionem quarit, fuisse in possessione defuncti tempore mortis; nam in hoc fundatur ejus intentio; arg. L. in illa stipulatione, ff. Calendis; & seq. ff. de Verb. obligat. Et hoc procedit etiam de hærede, primùm legitimato, qui scilicet vi legitimatiōis potest succedere ex testamento, vel ab intestato.

1094. Not. 4. hæredem agentem ex hoc interdicto, si possessor ei opponat exceptionem Domini non posse impediri, quo minus ei possessio in executione tradatur, nisi contradictor, seu exceptor in continenti probare possit Dominium. Hinc, si hæredi opponatur exceptio Domini, quæ sit altioris indaginis, hoc est, quæ indigeat discussione per testes, documenta, & instrumenta probatoria, non impeditur; sic Haunold. cit. num. 325. Ratio est, quia hoc iudicium est Summariū, adeoque non admittit exceptionem altioris indaginis, L. Si is, à quo, ff. ut in possessionem Legatorum, quæ est probatio Haunoldi

1095. Ratio est 2. ex L. 2. C. de edicto D. Hadr. tollendo, junctâ gloss. V. quamvis, ubi dicitur, quod scriptus hæres in possessionem mitti soleat, licet contradictor existat, si causa, quam objicit, exigit altioris inquisitionem. Ratio est 3. ex Salyceto in rubr. cit. L. 2. ibi: Vitium testamenti invisibile non impedit hæredem mitti in possessionem nisi de vitio doceatur in continenti. Per vitium autem invisibile intelligitur vitium, quod non prima fronte deprehenditur in ipso testamento, sed longa discussione; sic gloss. in L. 3. C. eod. junctâ gloss. V. vitium, & V. prima figura. Ratio est 4. ex gloss. ad L. 3. C. eod. V. Contradictor, ubi dicitur, hæredem mitti in possessionem, licet Contradictor existat, nisi in continenti possit probare, quod objicit, & qui- Tom. II.

dem per argumenta manifesta, & non obscura, seu ambigua.

Ratio sumitur ex L. 3. §. Cause 4. ff. de Carboniano edict. ibi: Cause cognitio in eo vertitur, ut, si Manifesta calumnia appareret eorum, qui infantibus bonorum possessionem peterent, non daretur bonorum possessio. Summatim ergo (cum petitur ex Carboniano bonorum possessio) debet prætor cognoscere. Et si quidem absolutam causam invenerit, evidenterquæ probatur, filium non esse, negare debet ei bonorum possessionem Carbonianam: Si vero ambiguam causam, hoc est, vel modicum pro puero facientem, ut non videatur evidenter Filius non esse: dabit ei Carbonianam bonorum possessionem. Ex hoc à contrario colliges, illius interdicti executionem impediri per exceptionem Domini, quam Reus in continenti per argumenta non obscura, sed manifesta probare velit, ac possit; non autem aliàs, ut constat ex iisdem legibus cit.

DUBIUM. II.

Contra quos concedatur interdictum quorum bonorum?

1097. Resp. concedi 1. contra possessorem pro hærede; 2. contra possessorem pro possessore, L. 1. C. de interdict. quorum bonorum; not. autem, quod pro hærede quis possidere dicatur dupliciter. 1. cum est verus hæres, & habet titulum, v. g. testamenti, in quo est hæres scriptus. Et de hoc agit titulus in C. & ff. de usucap. pro hærede. 2. qui nec est verus hæres, nec habet titulum, putat tamen se habere; Sichardus ad tit. 28. l. 3. C. de inofficioso Testamento, L. 1. n. 2. Similiter possidere pro possessore nihil est aliud, quam possidere, quin habeat ullam causam possidendi, nisi quia possidet; sic fur rogatus, cur rem furto sublatam possideat? aliud dicere non potest, quam quia possideo; ita Sichardus cit. num. 3.

1098. Quæstio est, an detur, seu conveniri possint ex hoc interdicto, possidentes alio titulo bona hæreditaria? v. g. pro emptore? sunt, qui negent, eo quod in hoc interdicto

Et tantum fiat mentio *Possessoris*, qui possidet pro *herede*, vel *possessore*; Haunoldus tamen *tom. 1. tr. 3. n. 326.* ait, concedi petitionem utilem hereditatis, contra possessorem alio titulo, saltem acquisito, post mortem ejus, de cujus hereditate agitur, ex *L. 13. §. 10. ff. de pet. hered. ibi: simul-lier hereditatem in dotem dedit, maritum pro dote quidem possidere hereditatem, sed petitione hereditatis utili teneri; mulierem verò directè teneri.*

1099. Idem tradit Castropalaus *tom. 7. de Just. in genere, D. unica, p. 24. §. 4. n. 2.* dicens: hoc interdictum extendi contra *quemcunque* bonorum defuncti possessorem, ex *L. Regulariter. 9. & L. licet minimam 10. ff. de heredit. petit. prima* sic habet: *Regulariter defunctum est, eum demum teneri petitione hereditatis; qui vel jus pro herede, vel pro possessore possidet, vel rem hereditariam.* Cui adde initium legis sequentis; ac dicentis: *licet minimam.* Altera sic habet: *iraquè, qui ex asse, vel ex parte heres est, intendit quidem hereditatem suam esse totam, vel pro parte: sed hoc solum ei officio Judicis restituitur, quod Adversarius possidet; aut totum, si ex asse sit hæres; aut pro parte, ex qua hæres est.* Nam iste textus indefinitè loquitur de *Adversario* possidente hereditatem, licet minimam.

1100. Hoc interdictum volunt aliqui etiam concedi. 2. contra Legatarium propria autoritate occupantem legatum; sicut deciditur *L. 1. in princ. ff. quorum legatorum, ibi: ut quod quisquè legatorum nomine, non ex voluntate heredis occupaverit, id restituat heredi:* Sed id intelligendum est casu, quo ex tali legato esset falcidia detrahenda; quia ratione falcidiæ fit heredi præjudicium, ut habetur expressè, *L. unica, C. quorum legatorum, in princ. & fine.* Neque ob hanc occupationem censendus est Legatarius suum legatum amisisse, ut probat *lex 1. ff. quorum legatorum, ibi: ut perinde Legatarii possent eum convenire.* Excipe, nisi clam, aut violentiâ illatâ, legatum recuperasset, juxta *L. non dubium, C. de legatis, ubi inquit Consultus: non est dubium, denegari actionem Legatorum ei, proportionem competente his rebus, quas subtraxisse eum de hereditate apparuerit.*

1101. Conceditur 3. non tantum contra a-

ctualem possessorem, sed etiam contra eum, qui dolo possidere desit; cum verba interdicti expressè faciant mentionem ejus, *qui dolo possidere desit;* & quamvis aliqui velint, contra postremum non dari actionem *directam*, sed tantum *utilem*; contrarium tamen dicendum est. Nam omnis actio, est, & dicitur *directa*, quæ continetur verbis legis; *utilis* autem dicitur, quæ nec verbis legis expressis, nec manifestâ ejus sententiâ, sed legali interpretatione de casu simili ad similem propter rationis similitudinem producitur; *directa* verò, quam ipsa lex exprimit.

Si autem alius, cui possessor *pro herede* aliquid ex hereditate alienavit, eam usucepit, hoc interdicto non convenitur ille, qui usucepit; sed is, cujus dolo factum est, ut alius usucaperet, ut agentis ex hoc interdicto pro re usucapta satisfaciatur, ex *L. fin. C. de usucap. pro herede libero, ibi: nec obtentu, velut ex hereditate esset, quod alienum fuit, Domini intentio ullo temporis longi spatio absimitur.* Ubi clarè inprobatur titulus *pro herede*, tanquam sufficiens, ut talis possessor possit usucapere.

Conceditur 4. etiam contra, eum, qui solum res aliquas determinatas, & singulares ad hereditatem pertinentes, possidet; quia pro quibus rebus corporalibus competit petitio hereditatis, pro iis etiam competit interdictum *quorum bonorum, L. fin. C. de edicto D. Hadr. tollendo;* petitio autem hereditatis competit etiam pro singularibus, & re unica, *L. 9. & 10. ff. de hered. petit. relatis* supr. Nec obstat, quòd Ulpianus huic interdicto subiciat hæc verba: *hoc interdictum restitutorium est, & ad Universitatem bonorum, non ad singulas res pertinet:* Resp. enim, verum esse, quod dicit, si causa petendi sit *singularis*; causa autem hereditatis, est causa universalis.

Præter hæc not. jura incorporalia, & debita hereditaria ex hoc interdicto non posse *directè* peti, per *L. 2. ff. h. t. ibi: interdicto quorum bonorum Debitores hereditarii non tenentur, sed tantum corporum possessores;* nec obstat, quòd contra possessorem jurium incorporalium detur petitio hereditatis, si ea ad hunc pertineant; ergo etiam hoc interdictum; nam hoc in iisdem locum habet, in qui-

In quibus ea petitio: nam æquiparatio huius edicti cum hæreditatis petitione procedit solum quoad corporalia, ut constat ex L. *fn. c. de edict. D. Adriani tollendo.*

1105. Not. 2. quod Adrianus Imperator in edicto suo, cuius mentio sæpè jam facta est, constituerit, ut hæres testamento scriptus, desiderans in possessionem hæreditariam mitti, non nisi intra annum mittatur, & quidem in earum rerum possessionem, quas testator tempore mortis habuit; non autem, legitimo modo, ab alio detinentur. Hoc edictum Justinianus Imperator abrogavit quoad temporis restrictionem, & constituit, ut hæres institutus, possit à Judice competente, quancumque mitti in possessionem earum rerum, quæ tempore mortis testatoris fuerunt, postquam Judici obtulit, & exhibuit testamentum non cancellatum, aut imperfectum, sed solemne, quodquæ in exteriori figura, specie, & inscriptione videatur iure factum; integrum, non vitiatum, quodquæ publicè fuerit exhibitum in originali.

1106. Not. 3. quamvis verum sit, hæredi concessam hæreditatis possessionem, & illam sufficere, ut constat ex nova constitutione Justiniani num. præced. utiliustanien esse illi, procedere ex hoc interdicto; nam in hoc non admittuntur exceptiones altioris indaginis; & solum illæ, quæ statim, ac in continenti probari possunt, ut constat à n. 1094. Et ideo hæc missio in possessionem per appellationem impediri non debet, id, quod claro iure habetur L. 6. C. quorum appellat. non recipiuntur, ibi: *quisquis, ne voluntas defuncti, testamento scripta, vel ne hi, quos scriptos parauerit hæredes, in possessionem mittantur, ausus fuerit provocare, interpositamquæ appellationem is, cuius de eare notio erit, recipiendam esse crediderit; viginti librarum argenti multat, & litigatorem, quitam importunè appellaverit, & iudicem, qui tam ignavam conviventiam adhibuerit, involvat.*

1107. Hanc legem, de non admittenda appellatione, quæ impediatur hæredis missio in possessionem, limitant aliqui, ut procedat, quod non admittatur quoad effectum suspensivum; secus, quoad devolutivum; volentes cognitionem causæ (num Judex

Tom. II.

*inferior in iudicio hoc possessorio rectè pronuntiaverit?) posse deferri ad altiorem Judicem, facta nihilominus executione sententiæ, à prima instantia datæ, hæredem mittendo in possessionem: sed dato id procedere, prout dictum est; ineptè tamen, & contra dictam Justiniani constitutionem ageret Judex ad quem, suspendendo etiã executionem; imò pronuntiando, sequestrandam hæreditatem, nullã mentione vel à partibus, vel à Judice à quo facta de sequestro; præsertim in casu, ubi Judex à quo pronuntiavit pro momentanea solum possessione hæredi danda, salvo parti condemnatæ petitoriò, contra claram L. unicam. C. si de momentanea possessione fuerit appellatum, ibi: *cum de possessione, & ejus momento causa dicitur: etsi appellatio interposita fuerit, tamen lata sententia sortitur effectum. Ita tamen possessionis reformationem fieri oportet, ut integra omnis proprietatis causa servetur; ubi glossa V. etsi, in causis, inquit, quibus momenti reformatio postulatur, appellationes recipi non oportet. A sententia, que causam possessionis dirimit, non licet appellare: ne quod beneficio celeritatis inventum est, subdatur injuriis tarditatis L. 22. C. h. r. quorum appellationes; nisi notoria sit injustitia, vel ubi missio facta est ex 2. decreto.**

1108. Ceterum de jure canonico, etiã quoad effectum suspensivum admitti appellationem à sententia, de momentanea possessione alteri per sententiam Judicis concessa, censent aliqui apud Haunold. cit. n. 332. §. non potest; deducentes hoc ex c. cum ad sedem 15. de Restit. spoliat. & c. de appellationib. 11. de appellat. Verum in neutro casu quidquam habetur, quod sententia lata super restitutione momentaneæ possessionis, hæredi concessæ per appellationem quoad executionem suspensa fuerit, vel effectum etiã suspensivum operata sit in casu, quo hæres egit ex interdicto adipiscenda; prout manifestum est ex c. cum ad sedem. Cum enim inter Episcopum Cumanensem; & Fratres Hospitalis Hierosolymitani, super Ecclesia, & Hospitali de monte Citono, lis verteretur coram Abbate Acedonensi, tanquam Delegato Papæ; & Procurator Hospitalis assereret, illam de jure ad templum

M m 2

plum Hierosolymitanum spectare, quod Procurator Episcopi inficiabatur; Abbas, Episcopum condemnavit ad restitutionem omnium. Et si verò, re ad Pontificem delatà, per testes probatum esset, Episcopi nuntium Cruces Hospitalariis abstulisse; quia tamen constare non potuit, quòd Episcopus Hospitalarios spoliavit, vel spoliari mandaverit, vel spoliationem, saltem ratam habuerit, respondit Pontifex, interdictum, *Unde vi*, locum non habuisse; & sententiam Abbatis cassavit. Ex hoc textu clarum est. 1. non fuisse casum *hæredis*; 2. nec interdicti *quorum bonorum*; 3. nihil omnino haberi, quòd, rei delatio ad Pontificem, induxerit effectum *suspensivum*; sed tantum devolutivum; & cognitã causã per Judicem devolutionis sententiam delegati fuisse reprobam, quòd Hospitalarios restituerit ex interdicto *unde vi*, ubi locus non fuit huic interdicto.

1109. Sed nec favet *c. de appellationibus. i. i. de appellat.* ex iisdem ferè rationibus; nam in hoc *c.* nihil agitur de appellatione interposita contra sententiam latam in iudicio *possessorio adipiscenda*, super possessione momentanea hæredi concessa; nihil etiam dicitur, quòd ejusmodi appellatio *suspendat* executionem sententiæ: sed tantum generaliter, quòd appellatio non fundetur *super quantitate* gravaminis, sed *super injustitia sententiæ*; & *iniquitate iudicii*; adeoque possit appellari etiam in minimis causis; cum injustitia, & iniquitas iudicii in minimis cernatur, sicut in majoribus. Nec obstat; quòd *jura cæteròquin non curent de minimis*; nam hoc procedit, quando ratio militans pro majoribus non reperitur in minimis.

1110. Ad extremum nota, quòd, postquam hæres adeptus est hæreditatis possessionem, si fortè illam amiserit, non possit uti remedio hoc *adipiscenda*, sed aliis; ut deciditur §. 2. *Instit. de interdictis*, & *L. 2. §. hæc autem interdicta*, ff. *de interdictis*.

AS):(o):(S)

§. IV.

De interdicto: quorum legatorum.

SEU, quod legatorum; hoc interdictum ^{1111.} definitur, *juris remedium, quo subvenitur hæredi, contra Legatarium* (qui rem sibi legatam propria auctoritate occupavit) *ut is restituat possessionem eo fine, ut hæres possit detrahere Falcidiam*, de qua infra dicemus: Pro hujus remedii utilitate exponenda, *supp. in legatarium, Dominium rei legatæ, secuta morte legantis, statim transire; consequenter ab eodem etiam posse statim apprehendi, & in possessionem accipi auctoritate propria, quando indubitatum est, nihil interesse hæredis obligati ad solvenda legata; sic enim tanquam verus rei Dominus apprehenderet rem suam, citra illius præjudicium; cum ponatur indubitatum, non interesse hæredis; rem legatam statim apprehendi; unde quando dicitur, neminem posse esse Judicem in propria causa; intelligitur, quando res est controversa.*

Quia tamen quandoque multum interesse potest hæredis, ne Legatarii auctoritate propria res sibi legatas statim à morte legantis apprehendant, & in suam possessionem accipiant (puta, si res legatæ sint alternativè, ubi dubium est, penes quem sit electio: vel legatum tantum est, ut exinde opus sit detrahere Falcidiam, &c.) ideo pro tali casu hæredibus provisum est hoc juris remedio, *quod legatorum*, ut ex eo contra Legatarium agere possint ad restitutionem legatorum taliter occupatorum; ex quo facile colligitur commodum hujus interdicti. Per *Falcidiam* autem intelligitur ea portio, ex legatis detracta, quæ requiritur, ut *hæredi* obveniat; ac maneat illa summa, quæ illi jure debetur, quæ secundum diversum numerum liberorum aliquando est semis, aliquando quarta pars; de quibus ex professo Tit. 26.

Not. autem i. huic interdicto non esse ^{1112.} locum, si Legatarius rem possideat ex voluntate hæredis post aditam, vel agnitam hæreditatem; secus, si antè; quia sic, non qua hæres, sed qua extraneus consensum dedit